

ואתה אופטימי שנגיע לאן צריך?

"אני אופטימי תמיד, כעיקרון. אבל אני גם מודאג מאלמנט הזמן. אין לנו חמישים שנה לבזבז, ואנחנו אף פעם לא נהיה כלכלה גדולה. לכן נחזיק מעמד בהתבסס על מצוינות בלבד. כך גם בכלכלה שלנו. אם תייצר את המגנו הכי טעים בעולם - יקנו ממך. אם תייצר את הרפואה הכי טובה - יקנו ממך. מה שלא יהיה טוב, יקנו ממקום אחר. מצוינות אתה משיג רק באמצעות חינוך. אנחנו צריכים להיות מדינה מספר אחת, עם מה שיש לנו בקופסה למעלה, במוח. אנחנו צריכים לחתור לשם". ■

תמיד את המרכיב המציאותי והמרכיב התיאורטי והייתה לו משיכה לטקסטים קצרים כמו ידיעות עיתונאיות, טוקבקים וכד'. בכלל, נראה לי שלא היה פרויקט מקצועי ואישי שאורן לקח על עצמו, שנמשך יותר משנתיים, כולל הספר שלו על תקשורת המונים בישראל שפיתח באוניברסיטה הפתוחה.

במקביל ללימודי התקשורת אורן גם למד משפטים והיה חבר בלשכת עורכי הדין. הזריזות לא הביאה לשטחיות אלא נבעה מיכולת מיקוד עצומה, מהבחנה חדה בין עיקר לטפל, וגם מהתמסרות מוחלטת לעבודה, למשפחה ולילדים שלו.

הייתה לו רגישות גבוהה לאנשים ויכולת להבין מה הם צריכים ואיך צריך לדבר אליהם. ליוויתי אותו פעם לבית החולים הדסה ופתאום הוא התחיל לדבר בערבית שוטפת שלא ידעתי שהיתה לו עם חולה אחר שישב ברחבת ההמתנה. אורן הבין שהחולה הלך לאיבוד בסבך הבריורקטי של בית החולים ומייד פתר את הבעיה. זה עשה עליי רושם עצום.

ההבנה והרגישות לבני אדם עזרו לאורן גם כשהוביל את המשא ומתן עם סגל ההוראה ובקשר עם הסגל המנהלי, וגם בתהליכי השינוי שהוביל בתפקידים שלו באוניברסיטה: ראש תחום, ראש מחלקה ודיקן. בכל התפקידים היה ענייני ומסור מאוד לכפופים לו ואמיץ כלפי מי שהיו ממונים עליו. אפשר היה לסמוך עליו שיגיד תמיד את האמת שלו שהרבה פעמים הייתה שונה ממה שאנשים אחרים חשבו.

חוץ מזה אורן היה אדם ממש מצחיק, עם יכולת לקלוט את הצדדים המגוחכים של החיים ושל אנשים, וגם עם יכולת משחק וחקיוי נפלאה.

האוניברסיטה הפתוחה התברכה באורן וכך גם החברים והמשפחה שלו. הוא לא איתנו יותר אבל תמיד

יישאר בלב שלנו. ■

דבר מחריד, ולכן צריך להימנע ממלחמה. אבל אם היא תבוא, אנחנו חייבים שידנו תהיה על העליונה. וכשאני אומר ידנו על העליונה, כוונתי לא רק לאמצעי לחימה, אלא גם להתנהגות האזרחים ומוכנות העורף. זה מתחיל משאלה יסודית - למה באנו הנה? לתפיסתי באנו כדי שבמקום אחד בעולם נהיה רוב. מיעוט היינו, ועוד יש. חייבים להיות רוב. כלומר המדינה הזאת חייבת שיהיה בה רוב יהודי, ושהנהלה של הרוב תהיה ציונית. אחרת מה הטעם? אנחנו צריכים רוב שמאמין בערכי עבודה, ורוב שמשרת את הייעוד הציוני של כולנו.

על אורן סופר

אבריאל בר-לבב

אורן היה איש של עשייה. שלא רק שוחח על דברים אלא גם עשה אותם. לעשייה האקדמית שלו היה ממד תיאורטי מובהק, אבל נוסף על המחקר, הוא גם פעל בעולם, היכה שורש, הושיט ענפים ורשרש*.

אחרי השירות הצבאי אורן פתח פיצרייה, שזכתה לשם המתוחכם "מאסטר פיצה". לשמחתנו הוא נטש את הרעיון ופנה ללימודים. נראה לי שהבחירה לפתוח דווקא פיצרייה מתאימה מאוד לאורן. הוא תמיד היה יזם. פיצה היא מאכל זריז וממוקד, וההכנה שלה מותנית בתזמון מדויק. אורן היה זריז מאוד ובעל מודעות גבוהה לזמן. אפשר לומר שהיה חבר של הזמן; הוא ידע כמה זמן הוא רוצה שדברים יימשכו, ידע לתכנן את הזמן בייעילות, ידע להתמקד בעיקר ולהגיע לתוצאות. הוא עשה זאת באופן טבעי וזורם. לא היו לו רשימות ולוחות זמנים אלא זרימה ממוקדת ומדויקת של עשייה.

הפעילות של אורן כללה תמיד שילוב של מציאות ותיאוריה. הוא כתב דוקטורט על ניתוח השיח בעיתון **הצפירה** שיצא לאור במאה התשע עשרה, ובאמצעות תיאוריות חדשניות מתחום התקשורת הראה איך העיתון מייצג בתרבות היהודית מפנה של חיבור למציאות, של מעבר מהתבססות על טקסטים - 'אדמת נייר' כלשונו של סוקולוב שאותו ציטט אורן - להתבססות על המציאות הממשית: טכנולוגיה, מדע וסטטיסטיקה. אורן סיים את הדוקטורט במהירות שיא של שנתיים, דוקטורט מבריק ופורץ דרך שראה אור בהוצאת מוסד ביאליק ונלמד ומצוטט מאז ועד היום. גם מחקריו בהמשך כללו

* כמתואר בשירו של דן פגיס "שיחה".